

MEEdelel

Nieuwsbrief vol vitamines voor de voedselbanken

Voorwoord

Het zijn vreemde tijden nu het coronavirus het dagelijkse leven flink verstoort. Een gedeelte van onze klanten en vrijwilligers behoren tot de risicogroepen (ouderen en mensen met een slechte gezondheid) voor wat betreft het coronavirus. Wij hebben landelijk een multidisciplinair coronateam samengesteld, waarbij ook een GGD-arts is aangesloten die veel ervaring heeft op het gebied van virologie. Het team is bereikbaar via teamcoronavirus en/of via Voedingsbodem>corona. Aarzel niet om hun advies te vragen als je twijfelt. Wij bekijken dagelijks of en welke geplande landelijke vergaderingen door-

gaan. En berichten jullie daar tijdig over. Wij wensen jullie veel wijsheid en sterkte in deze vreemde tijden.

Leo Wijnbelt
Voorzitter Voedselbanken Nederland

Nieuwe ambassadeur voor Voedselbanken Nederland

In overleg met de huidige ambassadeurs, René Froger, Herman den Blijker en Danny Blind, is besloten om het aantal ambassadeurs van Voedselbanken Nederland uit te breiden. Dat gaat ons helpen om de bekendheid van de voedselbanken te vergroten. Wij zijn blij dat Olcay Gulsen onze organisatie komt versterken. Met haar hebben we nu de eerste vrouwelijke ambassadeur.

Olcay Gulsen is een Nederlandse modeontwerpster, ondernemster en een mediapersoonlijkheid. Olcay werd geboren

in Waalwijk en groeide op in een gezin met vier zussen en een broer. Haar vader had schizofrenie en was gewelddadig. Olcay weet wat het is om als kind op te groeien in armoede.

Olcay Gulsen: 'Het is schrijnend dat vandaag de dag nog 1 op de 12 kinderen in Nederland opgroeit in armoede. Er is inmiddels zoveel bekend over het belang van gezonde voeding voor de ontwikkeling van kinderen. Ik ondersteun daarom het werk van de voedselbanken in Nederland met hart en ziel.'

Inhoudsopgave: Artikelen over voedselvererving:

Hoe ervaren vrijwilligers het winkelconcept - onderzoeksresultaten beschikbaar	2
Feiten & Cijfers 2020	2
Belastingaftrek van niet uitbetaalde vrijwilligersvergoeding	2
Oproep aan voedselbanken: laat je stem horen	3
Het calamiteitenplan handzaam bij coronavirus	3
Gratis VOG: het duurt nog even	3
Fondsenwerving kun je leren	3
Samenwerking met Doenkies	3
Overzicht Cursusaanbod	4
Nieuwtjes van andere voedselbanken	5

In herinnering - Infomarkt Onder de Radar tijdens ALV

Op de Algemene Ledenvergadering van 16 mei willen we ruimte en plek geven aan het project Onder de Radar.

Er komt een infomarkt waar voedselbanken kunnen tonen wat zij doen om klanten die Onder hun Radar vallen (vielen) te bereiken. Onderzoeken, communicatiematerialen, casestudies, alles kan worden getoond en gedeeld. Wil je een (deel van een) stand bemensen om jouw idee en actie te laten zien?

Wil jij jouw ervaringen delen? Mail ons op onderderadar@voedselbankennederland.nl.

ER IS GENOEG...

Vanaf 18 maart is het programma van het ER IS GENOEG congres bekend.

Het congres op 8 oktober belooft een fantastisch dag te worden met bijdrages op diverse fronten van de voedselbanken zelf. En voor minimaal 250 vrijwilligers is de toegang tot het congres gratis.

Tevens is de congresdag van 8 oktober een landelijk startsein om met de ER IS GENOEG ontmoetingen te starten. Dit is bedoeld voor o.a. vrijwilligers van de voedselbanken en ervaringsdeskundigen.

Onder de Radar Hoe ervaren vrijwilligers het winkelconcept - onderzoeksresultaten beschikbaar

Een Wageningse studente, Rosa Swart, onderzocht voor haar master scriptie hoe vrijwilligers de overgang van 'voedselpakketten naar winkelconcept' ervaren. Zij deed onderzoek bij een drietal voedselbanken. Zowel het complete, Engelstalige, verslag als een korte Nederlandse samenvatting staan op Voedingsbodem > onderderadar > onderzoek

Enkele opvallende punten uit de conclusie:

- Vrijwilligers maakten zich zorgen over het voortbestaan van ingewerkte en hechte groepen van vrijwilligers.
- De groepsbijeenkomsten die coördinatoren hebben georganiseerd hadden een positieve invloed. Verder blijkt dat het erg belangrijk is vrijwilligers te begeleiden en goed te informeren om draagvlak te krijgen voor een transitie als deze.
- Vrijwilligers geven aan dat ze merken dat klanten positiever zijn over het winkelconcept. Dit leidt tot meer waardering van klanten voor vrijwilligers wat weer leidt tot meer voldoening bij vrijwilligers tegenover het pakket concept.
- Het supermarktmodel heeft klanten wel veeleisender gemaakt. Dit leidt soms tot spanningen tussen vrijwilligers en klanten. Vrijwilligers vinden het soms lastig hier op een correcte manier mee om te gaan. Dit kan van invloed zijn op de waardering van hun werk.

Klant en vrijwilliger bij winkel VB Arnhem

Meerjarenstrategie

Oproep aan voedselbanken: laat je stem horen

Alle werkgroepen zijn enthousiast aan de gang gegaan met de opdracht van de ALV om tot een Plan van Aanpak te komen voor de komende jaren. Wat is er nodig om veel meer mensen te kunnen helpen? De komende weken wordt een concept eindverslag gemaakt. Deze zal eerst op alle ROP-bijeenkomsten worden

Feiten & Cijfers 2020

Dank aan jullie allen voor het aanleveren van de cijfers over 2019. We realiseren dat dit veel werk is. Het helpt ons als organisatie enorm om ons op de kaart te zetten. Met deze nieuwe cijfers en inzichten, kregen we begin van de maand media-aandacht van o.a. NOS en Hart van Nederland. Een aantal belangrijke cijfers op een rij:

Aantal voedselbanken in NL lid van VBN:	170
Aantal gemeenten waarin we actief zijn:	> 96%
Aantal mensen dat we gedurende het jaar hielpen:	151.000 (8% toename)
% kinderen van totaal:	37%
% klanten dat binnen 1 jaar weg is:	53%
% klanten dat na 3 jaar nog afhankelijk is van voedselhulp:	15%
% voedselbanken dat al met een vorm van winkelconcept werkt:	38%
Aantal producten dat we uitdeelden:	Ca. 44 miljoen consumenteneenheden

Meer kerncijfers en de bijpassende infographics vind je in het document Feiten & Cijfers 2020 op Voedingsbodem > communicatie.

Belastingaftrek van niet uitbetaalde vrijwilligersvergoeding

Van diverse voedselbanken ontvingen wij vragen over de fiscale aftrekbaarheid van niet uitbetaalde vrijwilligersvergoedingen. Onder bepaalde voorwaarden kan een vrijwilliger zijn niet uitbetaalde vergoeding, aftrekken van de belasting onder de rubriek 'giften'. Maar de fiscus heeft blijkbaar verscherpte aandacht voor dergelijke aftrekposten, vandaar hier nog even de voorwaarden op een rijtje.

De niet-uitbetaalde vrijwilligersvergoeding kan door de vrijwilliger alleen als gift van de inkomstenbelasting worden afgetrokken als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- De vrijwilliger werkt voor een ANBI-instelling (bijna elke Vb. heeft de ANBI status)

- Er moet sprake zijn van een reëel recht op een onkostenvergoeding
- De ANBI moet de bedoeling hebben de onkostenvergoeding daadwerkelijk uit te betalen

En daarbij gelden ook nog de volgende aanvullende eisen:

- Sommige van onze voedselbanken zullen wellicht een vrijwilligersvergoeding verstrekken. In dat geval kunnen de vrijwilligers hun gewerkte uren vergoed krijgen.
- In dat geval hebben deze vrijwilligers ook de volledige vrijheid om de vergoeding ook daadwerkelijk te genieten en te behouden.
- De ANBI mag niet op voorhand met de vrijwilliger afspreken, dat deze de vergoeding zal terugbetalen of dat hij er vanaf zal zien.
- De ANBI moet de financiële middelen hebben om de onkostenvergoeding daadwerkelijk uit te kunnen betalen
- De vrijwilliger moet de volledige vrijheid hebben om over de onkostenvergoeding te beschikken

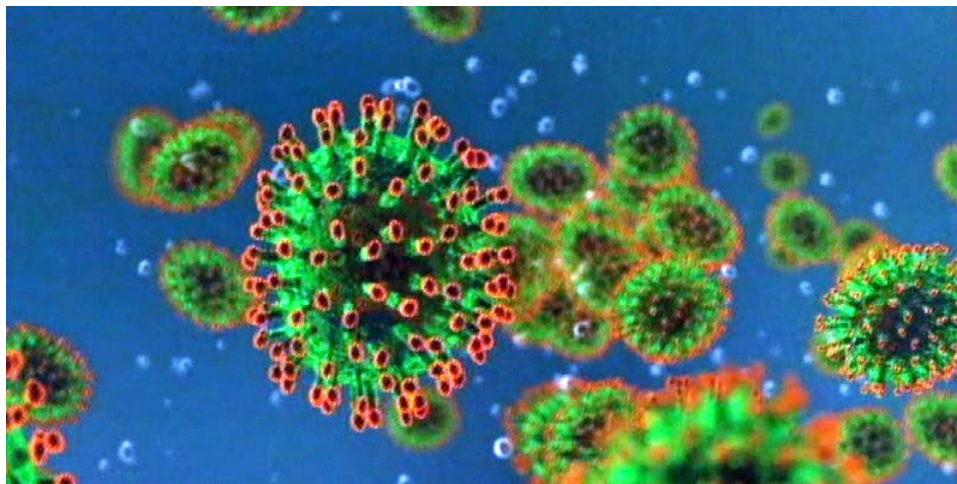
De voedselbank moet de betreffende vrijwilliger een verklaring ter hand stellen, waarin de in de vorige alinea genoemde punten, expliciet worden vermeld.

besproken en daarna op de ALV. Het is belangrijk dat alle voedselbanken, klein en groot, zich kunnen vinden met de aanpak die we kiezen voor de komende jaren. Daarom de oproep aan allen, maar vooral ook de kleinere voedselbanken, laat van je horen. Dat kan op de ROP-bijeenkomst en op de ALV.

Het calamiteitenplan handzaam bij coronavirus

Op Voedingsbodem> bestuur (bij documenten) vind je een calamiteitenplan. Dit kan waardevol zijn als het coronavirus tot calamiteiten leidt bij jouw voedselbank.

De paragrafen over communicatie geven handzame tips. Zorg dat er 1 iemand bij jouw voedselbank alle externe en interne communicatie coördineert. Heb je hier hulp bij nodig? Mail je vraag naar communicatie@voedselbankennederland.nl. Of stel hem op Voedingsbodem in de groep corona. Dan kunnen andere voedselbanken er ook van leren.

Gratis VOG: het duurt nog even

Het duurt nog even voordat de voedselbanken gratis VOG's (Verklaringen Omtrent het Gedrag) kunnen aanvragen.

We hadden gehoopt al snel na de Algemene Ledenvergadering (ALV) van 30 november 2019 hiermee van start te gaan. In die vergadering werd immers de Integriteitscode Voedselbanken Nederland goedgekeurd met daarin ook een bepaling over grensoverschrijdend gedrag. Maar de instantie die gaat over het goedkeuren van de gratis VOG's vindt dat niet voldoende. Daarom zullen wij in de ALV van 18 mei a.s. een voorstel presenteren voor een uitgebreid beleid inzake grensoverschrijdend gedrag. Als dat voorstel wordt aangenomen, is aan een van de twee belangrijkste voorwaarden voor een gratis VOG voldaan. De andere belangrijke voorwaarde is dat voedselbanken een of meer onafhankelijke vertrouwenspersonen hebben.

Tip voor het vinden van een vertrouwenspersoon

In de Integriteitscode van Voedselbanken

Nederland staat dat voedselbanken die per week meer dan 100 pakketten uitgeven, zelf een vertrouwenspersoon aanstellen. Onze tip hiervoor is (na overleg met de landelijke vereniging van vertrouwenspersonen): benader een of meer van de leden van die landelijke vereniging. Dat gaat heel eenvoudig zo: ga naar hun website <https://www.lvvv.nl/> en daar naar de mogelijkheid om een vertrouwenspersoon te zoeken (rechts, groene kader). Tik daar de naam van de plaats van de voedselbank in en er komt een aantal namen tevoorschijn. Mail een of meer van hen met de vraag of zij (gratis) jullie vertrouwenspersoon willen zijn.

Fondsenwerving kun je leren

Op 11 maart kwamen betrokkenen uit regio Midden Nederland bij elkaar voor de eerste introductiebijeenkomst fondsenwerving. In totaal volgen er vier opleiding sessies.

'Nu al veel geleerd! De trainers bieden een heldere en gestructureerde aanpak', aldus één van de deelnemers.

De introductie bijeenkomsten zijn het begin van een cursus Fondsenwerving speciaal samengesteld voor onze leden. Er volgen nog twee bijeenkomsten (enig voorbehoud i.v.m. adviezen RIVM)

- Voedselbank Zwolle: woensdag 18 maart van 10.00 u tot 12.30
- Voedselbank Den Bosch: maandag 23 maart van 10.00 u tot 12.30

Samenwerking met Doenkies

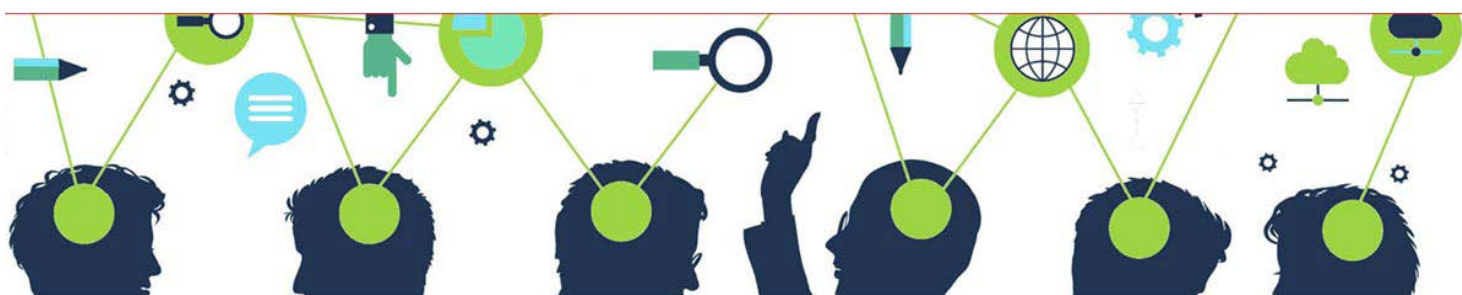
Team Fondsenwerving is een samenwerking aangegaan met Doenkies. Doenkies is een nieuw initiatief voor bewustere en duurzamere keuzes. Elk consument kan Doenkies sparen via een app, door bewust te kiezen voor een duurzamer product of dienst. Er is een campagne gestart waarbij ingezamelde spaarpunten, Doenkies, kunnen worden gedoneerd aan Voedselbanken Nederland. Actieperiode is in eerste instantie vanaf 9 maart en heeft een looptijd van 2-3 weken.

Overzicht Cursusaanbod

Onder voorbehoud van huidige ontwikkelingen in kader van Corona

Wanneer	Wat	Voor wie	Waar
18 maart 10.00 - 12.30 uur	Introductiebijeenkomst fondsenwerving	Verantwoordelijken voor fondsenwerving bij de voedselbank	Voedselbank Zwolle, aanmelden teamfondsenwerving
23 maart 10.00 - 12.30 uur	Introductiebijeenkomst fondsenwerving	Verantwoordelijken voor fondsenwerving bij de voedselbank	Voedselbank Den Bosch, aanmelden teamfondsenwerving
24 maart 10:30 – 15:00 uur	Basistraining voedselveiligheid	Lokale coördinatoren of bestuursleden die (mede) verantwoordelijk zijn voor voedselveiligheid kennis aan reiken vanuit het Handboek, zodat hij/zij in staat is het lokale beleid vorm te geven en de lokale vrijwilligers te trainen.	Servicecentrum Houten, aanmelden teamvoedselveiligheid
29 juni 10:30 – 15:00 uur	Workshop voedselveiligheid	Voor coördinatoren en bestuursleden voedselveiligheid die praktijkervaring en kennis hebben van het Handboek, biedt het team voedselveiligheid een workshop aan waarbij we twee onderwerpen verder uit diepen. De onderwerpen zijn: Het borgen van de temperatuur Hoe kan je verantwoord de temperatuur borgen zonder teveel te meten en registreren? Met praktijkvoorbeelden laten we zien hoe dat kan. Kwaliteit in relatie tot THT/TGT Dit geeft de coördinatoren voedselveiligheid inzicht, hoe zij lokaal kunnen omgaan met het beoordelen van de kwaliteit. Waarom kan bij het ene product de THT overschreden worden en bij het andere product niet?	Servicecentrum Houten, aanmelden teamvoedselveiligheid
30 juni 10:30 – 15:00 uur	Basistraining voedselveiligheid	Lokale coördinatoren of bestuursleden die (mede) verantwoordelijk zijn voor voedselveiligheid kennis aan reiken vanuit het Handboek, zodat hij/zij in staat is het lokale beleid vorm te geven en de lokale vrijwilligers te trainen.	Servicecentrum Houten, aanmelden teamvoedselveiligheid
E-learning altijd	Voedselveiligheid bij de voedselbank	Basiskennis voor alle vrijwilligers	aanmelden via lokale cursusorganisator
E-learning altijd	Plaagdierenwering en – bestrijding	Voor ieder die hier mee te maken heeft	aanmelden via lokale cursusorganisator
E-learning altijd	Vertil je niet	Basis introductie veilig werken/tillen	aanmelden via lokale cursusorganisator

Nieuwtjes van andere voedselbanken

Klanten enquête Voedselbank Zeist van pakketten naar winkelconcept

Voor de klanten en de vrijwilligers van de VB Zeist was het wennen. Van een pakket op de vrijdagmiddag dichtbij huis naar een winkelconcept, waarbij de VB elke werkdag een aantal uren open is. Naar grootte van het gezin ontvangt men een aantal punten waar men voedsel voor kan kopen.

Na twee maanden is er een klanten enquête

te gehouden. Van de 129 klanten hebben 96 de enquête ingevuld. Dat is 74%.
 - 97% van de klanten die de vragenlijst invulden is zeer tevreden over de nieuwe formule. Klanten kopen met hun punten het liefst groente, brood, zuivel, vlees en fruit.
 - 50% van de klanten komt op de fiets en 39% met de auto. 10% komt te voet.
 - 71% van de klanten vindt dat zij voldoende

de voedsel krijgen. 25% vindt van niet.
 - 60% van de klanten zegt dat zij geen producten missen en 91% van de klanten is tevreden over de ontvangst en begeleiding in de winkel.

Er is dus over het algemeen veel tevredenheid maar er is zeker ruimte voor verbetering. Daar gaan we de komende maanden aan werken.

Opening en Open Dag van loods voedselbanken regio Schiphol

Op vrijdag 13 maart wordt de nieuwe loods van de voedselbank Haarlemmermeer, aan de Dirk Storklaan op bedrijventerrein de President in Hoofddorp, om 16:00 uur feestelijk geopend door wethouder Johan Rip van Haarlemmermeer. Op zaterdag 14 maart van 10:00 tot 16:00 houdt de voedselbank haar Open Dag. Iedereen kan dan een kijkje nemen achter de schermen van een voedselbank en met een deel van de 125 vrijwilligers kennis maken. In de ochtend zijn er optredens van jeugd circus Acrobatico en in de middag van shantykoor de Marconisten. Iedereen is voor beide evenementen van harte uitgenodigd.

De verhuizing naar een nieuwe loods werd noodzakelijk nadat het terrein waar de voedselbank vanaf 2007 gevestigd was aan een ontwikkelaar werd verkocht. Bovendien is het klantenbestand in Haarlemmermeer binnen 2 jaar verdubbeld, waardoor de loods uit zijn jasje dreigde te groeien.

De voedselbank heeft samen met de gemeente gezocht naar een alternatieve

locatie. De bereikbaarheid en het bieden van voldoende privacy, maar met name ook de betaalbaarheid, maakten het een uitdaging om een geschikte locatie te vinden voor de loods die tevens uitdeelpunt voor Hoofddorp is. Die werd dankzij de verhuurder, die een maatschappelijke huurprijs vroeg, gevonden binnen het gebouw Landmark op het bedrijventerrein de President in Hoofddorp.

Voor de nodige aanpassingen aan het gebouw en voor de inventaris hebben diverse fondsen en bedrijven middelen geschonken. Overigens is alle inventaris van hergebruikt materiaal met uitzondering van de 130 zonnepanelen die er voor gaan zorgen dat de loods energie neutraal gaat werken. Voedselbank Haarlemmermeer verzorgt ook de logistiek voor de voedselbanken Aalsmeer en Uithoorn-de Kwakel, waardoor ook de regio Schiphol van de nieuwe locatie profiteert. Gezamenlijk worden door de voedselbanken 385 huishoudens met 1.200 personen, waarvan meer dan de helft jonger is dan 18 jaar, wekelijks van een gratis voedsel-

Het oude pand van VB Haarlemmermeer

pakket voorzien. In 2019 werd er door de vrijwilligers voor € 1.300.000 aan voedsel bij winkels ingezameld, bij bedrijven opgehaald, omgepakt, opgeslagen en uitgedeeld dat anders voor een belangrijk deel zou worden vernietigd.

Door de inzet van vele bedrijven, organisaties, clubs en vrijwilligers hebben de voedselbanken in de regio Schiphol nu een centrale loods om trots op te zijn!

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van Voedselbanken Nederland.
 Eindredactie: Pien de Ruig
 Vormgeving: Walter Luykenaar
 Met dank aan: bestuursleden Voedselbanken Nederland, Ed Claassens en vele andere vrijwilligers bij de voedselbanken.
 © Vereniging Voedselbanken Nederland
 Meidoornkade 19, 3992 AG Houten
 E-mail: welkom@voedselbankennederland.nl
www.voedselbankennederland.nl
 Overname van artikelen in andere publicaties is toegestaan. Vermelding van Nieuwsbrief Voedselbanken Nederland als bron wordt daarbij op prijs gesteld.

Kalender

Algemene Ledenvergadering	16 mei 2020
Week van de RI & E	15-19 juni 2020
Internationale dag van de jeugd	12 augustus 2020
Algemene Ledenvergadering	5 september 2020
Week van de alfabetisering	7-13 september 2020
Week van de voedselbanken	week 42 met daarin 16 en 17 oktober
Algemene Ledenvergadering	28 november 2020
Nationale Vrijwilligersdag	7 december 2020

